

Nr 46.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och Gävle stad; given Stockholms slott den 3 februari 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Rosén.

---

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 3 februari 1928.*

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Rosén anför:

Genom brev den 16 december 1904 förordnade Kungl. Maj:t, att Hälsinge regemente skulle förläggas till staden Gävle, varjämte Kungl. Maj:t bemyndigade arméförvaltningens fortifikationsdepartement att med staden ingå avtal angående överlåtelse av mark till plats för kasernetablissemang m. m. Mellan fortifikationsdepartementet och staden slöts i anledning härav ett den 28 december 1904 och den 6 mars 1905 dagtecknat kontrakt i ämnet, vilket torde få fogas såsom bilaga (Bil. B) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende.

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 1 saml. 38 häft. (Nr 46—47.) 246 28 1

Sedan kasernkommittén fört förhandlingar med staden Gävle rörande stadens krav i anledning av den minskning beträffande Hälsinge regementets organisation, som blivit en följd av 1925 års riksdags beslut i försvarsfrågan, har mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande, samt Gävle stad, å andra sidan, träffats en den 29 oktober och den 1 november 1926 dagtecknad preliminär överenskommelse, vilken torde få fogas såsom bilaga (Bil. A) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende. Ifrågavarande överenskommelse har av kommittén med skrivelse den 2 december 1926 underställts Kungl. Maj:ts prövning.

Kasern-
kommittén.

Kasernkommittén har i nyssnämnda skrivelse anfört följande.

Enligt 1925 års beslut i försvarsfrågan skulle Hälsinge regemente bibehållas men undergå viss minskning. Utöver den reduktion, som enligt nämnda beslut inträdde för ett infanteriregemente med normalorganisation, omfattande sex utbildningsenheter, tillkomme för Hälsinge regemente ytterligare den minskning, som föranleddes av att detta truppförband tillhörde de infanteriregementen, vilka skulle erhålla så kallad begränsad organisation, omfattande allenast fem utbildningsenheter. Betydelsen för staden av nämnda beslut syntes i viss mån framgå av nedanstående tablå:

Härordning av år	A n t a l							Summa beräk- nade av- lönings- förmåner	Årskon- tingent värn- pliktiga	Utbild- ningstid för värn- pliktiga
	Office- rare	Un- der- office- rare	Man- skap	Musik- per- sonal	Civil- militär per- sonal	Pen- sio- nerad per- sonal	Summa			
1901.....	47	38	267	33	4	—	389	598,000	630	240
1914.....	53	39	204	33	4	—	333	806,000	630	340
1925.....	36	25	118	21	4	4	208	547,000	650	165
										140

¹⁾ Under det s. k. provisoriet från och med 1920 års klass.

Beträffande de i tablå meddelade uppgifterna ville kommittén särskilt framhålla, att i förhållande till 1901 års härordning — varå det mellan kronan och staden angående regementets förläggning upprättade kontraktet vore grundat — 1925 års organisation innebure en minskning av 11 officerare och 13 underofficerare. Vad musikpersonalen anginge, hade denna enligt 1901 års härordning efter en år 1905 beslutad omorganisation bestått av 11 musikunderofficerare och 22 man, tillhörande manskapet, men skulle enligt 1925 års härordning utgöras av 1 musikdirektör, 5 musikunderofficerare och 15 man, tillhörande manskapet. Antalet musikunderofficerare nedginge sålunda med 6, men i stället tillkomme 1 musikdirektör. Jämförelsen mellan de enligt 1901 och 1925 års härordningar utgående avlöningsförmånerna, beräknade i enlighet med de av kommittén tillämpade grunderna, utvisade en minskning av 51,000 kronor. Till upplysning om den inverkan å stadens skatteintäkt, sistnämnda minskning kunde antagas innebära, kunde nämnas, att kommunalskatten per bevillningskrona under de tre senaste åren utgjort: 1924 och 1925 8 kronor 20 öre samt 1926 8 kronor 75 öre.

Vid ersättningsfrågans prövning hade kommittén fast särskilt avseende vid de uppoffringar, kommunerna iklätt sig för erhållande av truppförbandsförläggningar. De prestationer, Gävle stad utgjort för Hälsinge regemente, framginge av det kontrakt, som upprättats mellan kronan och staden den 28 december 1904 och den 6 mars 1905 om regementets förläggning till staden, och finge kommittén i avseende å innehållet av kontraktet hänvisa till detsamma (se Bil. B).

Staden hade i ett till Svenska stadsförbundet lämnat meddelande angivit sina prestationer på grund av nämnda kontrakt sålunda:

inköpsvärdet av staden tillhörig, till kronan upplåten mark om 21,890 kvm.	kronor	16,000: —
kostnad för förvärvet av till kronan upplåten mark om 159,820 kvm.	»	127,664: 40
kostnad för anläggning av gasledning	»	4,678: 27
» » » » vattenledning	»	5,910: 50
» » » » avloppsledning	»	4,283: 40
» » » » väg till kasernområdet	»	16,938: 44
Summa kronor		175,475: 01

I vederlag för de prestationer, staden utgjort för regementet, hade staden sedan början av år 1909, då de för regementet uppförda kasernerna blivit färdiga, eller sålunda under närmare 20 års tid åtnjutit de fördelar, som följde med en militärförläggning av detta slag, i främsta rummet skatteintäkter. Av tablån här ovan framginge, att den fast anställda personalen kunde beräknas hava uppgått till 389 man enligt 1901 års härordning och 333 man enligt 1914 års, samt att sammanlagda antalet officerare och underofficerare enligt dessa härordningar utgjort respektive 85 och 92. Avlöningsförmånerna i en stat enligt 1901 års härordning — utan beräkning av den ökning av 75 procent, varmed höjning skett i tablån — uppginge till i runt tal 341,000 kronor och avlöningsförmånerna i de senare årens stater enligt 1914 års härordning, inberäknat dyrtidstillägg, till 806,000 kronor. Den kommunalskatt, som per bevillningskrona utgätt i Gävle sedan förläggningen genomfördes, hade utgjort lägst 7 kronor 10 öre, åren 1914 och 1915, och högst 11 kronor 20 öre, år 1919.

Folkmängden i Gävle hade den 1 januari 1926 utgjort 39,266 personer. Den inkomst, vara utskylder år 1926 utdebiterats till staden, hade uppgått till 38,451,000 kronor och det samma år utdebiterade beloppet till 3,364,500 kronor.

Vid de förhandlingar, som kommittén fört med staden i ersättningsfrågan, hade staden efter att hava frånträtt vissa önskemål hemställt, att kronan i anledning av de förluster, som komme att drabba staden genom regementets minskning, måtte medgiva en viss ändring av bestämmelserna om priset å vatten, gas och elektrisk ström i det förutnämnda mellan kronan och staden den 28 december 1904 och den 6 mars 1905 upprättade kontraktet. I punkt 4 av detta kontrakt hade staden förbundit sig att tillhandahålla regementet vatten till samma pris, som större avnämare därav inom staden erlade, dock icke överstigande 5 öre per kubikmeter, samt gas och elektrisk ström till de i stadens taxor för förbrukning därav fastställda pris med 10 procents extra avdrag. Stadens hemställan vid förhandlingarna avsåge nu sådan ändring av nämnda punkt, att bestämmelserna om maximipris å vatten samt om 10 procents extra avdrag beträffande gas och elektrisk ström skulle bortfalla.

Enligt nu gällande vattentaxa utgjorde avgiften för uppmätt under året förbrukad vattenmängd

intill	1,000	kbm.	30	öre	per	kbm.
för överskjutande vattenmängd intill.....	3,000	»	24	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»
»	5,000	»	18	»	»	»
»	7,000	»	12	»	»	»
»	»	»	9	»	»	»

Regementets konsumtion av vatten hade utgjort under budgetåret 1923—1924 59,627 kubikmeter, under budgetåret 1924—1925 59,847 kubikmeter och under budgetåret 1925—1926 49,739 kubikmeter. Den erlagda avgiften — som för en mindre mängd överstigit 5 öre per kubikmeter — hade utgjort respektive 3,218 kronor 25 öre, 3,389 kronor 19 öre och 3,273 kronor 26 öre. Hade samma pris gällt för regementet som för övriga avnämare, skulle avgiften för vattnet enligt ovannämnda taxa under dessa år uppgått till respektive 6,116 kronor 43 öre, 6,136 kronor 23 öre och 5,226 kronor 51 öre, representerande en merutgift för kronan av respektive 2,898 kronor 18 öre, 2,747 kronor 4 öre och 1,953 kronor 25 öre.

Vad gas och elektrisk ström anginge, hade regementet för gas betalat för året 1923—1924 omkring 2,175 kronor, för året 1924—1925 omkring 1,740 kronor och för året 1925—1926 omkring 1,760 kronor. Priset för elektrisk ström hade utgjort för året 1923—1924 9,356 kronor 97 öre, för året 1924—1925 8,939 kronor 22 öre och för året 1925—1926 8,046 kronor 94 öre. Enligt meddelande från regementsintendenten — grundat å uppgift från staden — hade under de sista 10—15 åren någon rabatt av 10 procent icke förekommit beträffande gas. I fråga om elektrisk ström innefattade nuvarande kontrakt enligt samma meddelande tillämpning av en specialtariff, som gällde endast för större industriförbrukare utom de vanliga taxorna. Det pris, som regementet enligt denna tariff betalade för elektrisk ström, skulle vara lägre än om bestämmelsen i 1904—1905 års kontrakt om 10 procents rabatt tillämpats, och ansåges nämnda bestämmelse hävd genom införandet av specialtariffen.

Vid övervägande å ena sidan av de förluster för staden, som kunde bli en följd av Hälsinge regementets minskning, och å andra sidan den ekonomiska innebörden av stadens hemställan om ändring av 1904—1905 års kontrakt rörande priset å vatten, gas och elektrisk ström hade kommittén funnit det skäligt, att nämnda ändring komme till stånd. I fråga om reglering av vattenpriset hade härvid den omständigheten medverkat, att framställningen i denna del i och för sig och sålunda bortsett från dess samband med ersättningsfrågan syntes värd beaktande. Enligt av staden lämnad uppgift hade nämligen stadens självkostnadspris för vattnet under år 1925 — inbegripet avskrivningar samt beräknade ränte- och amorteringskostnader — uppgått till 6,1 öre per kubikmeter uppfordrat vatten. Det maximipris, kronan i 1904—1905 års kontrakt betingat sig, understeg alltså stadens nuvarande självkostnadspris med nära 20 procent, och det utgjorde föga mer än hälften av det pris, med regementet jämförliga konsumenter i allmänhet finge betala för sin högsta förbrukning. Att märka vore också, att oavsett den höjning av vattnavgifterna, som kunde förväntas inträda för regementet med en tillämpning å dess vattenförbrukning av stadens taxa, regementet i allt fall måste anses erhålla sitt vatten till jämförelsevis billigt pris. Vad anginge gas- och elektricitetspriserna, syntes upphävandet av bestämmelsen om rabatt icke vara av större betydelse. Någon höjning av gaspriset komme härigenom icke att inträda, enär rabatt, såsom framginge av det föregående, i själva verket icke på länge förekommit. Och beträffande elektrisk ström

syntes det med hänsyn till möjligheten för regementet att utan anlitande av stadens elektricitetsverk täcka sitt behov av elektrisk kraft med fog kunna förväntas, att upphävandet av bestämmelsen om rabatt icke skulle föranleda staden att söka tillämpa för kronan oförmänligare taxa för förbrukning av elektrisk ström än den för närvarande gällande.

I enlighet med vad sålunda anförts hade kommittén träffat den inledningsvis omförmälda överenskommelsen med staden (Bil. A). I första hand upptog överenskommelsen den nya lydelsen av punkt 4 i 1904—1905 års kontrakt. De hittillsvarande bestämmelserna om maximipris å vatten samt om rabatt å avgifterna för gas och elektrisk ström hade utgått, och skulle staden följaktligen enligt den föreslagna lydelsen tillhandahålla regementet vatten till samma pris, som större avnämare därav inom staden erlade, samt gas och elektrisk ström till de i stadens taxor för förbrukning därav fastställda pris. Ändringen skulle träda i tillämpning den 1 oktober 1927. Emellertid hade en särskild bestämmelse i detta hänseende meddelats beträffande priset å elektrisk ström. Det kontrakt, som för närvarande gällde härom, vore upprättat den 4 juni och den 5 juli 1920 mellan arméförvaltningens intendentsdepartement och Gävle stads belyningsstyrelse samt försett med tillägg av den 24 oktober och den 30 november 1924. Giltighetstiden för detta kontrakt vore fem år, räknat från den 1 oktober 1924, och kontraktet förlängdes på ytterligare fem år varje gång, om det ej uppsagts minst två år före kontraktstidens utgång. I överenskommelsen med staden föreskrevs nu vidare, att detta kontrakt alltjämt skulle vara gällande på de i kontraktet angivna villkor. Uppsades sålunda ej nämnda kontrakt av kronan eller staden, komme den i kontraktet stadgade taxan, utgörande en specialtariff, fortfarande att gälla.

Över förevarande förslag till överenskommelse mellan kronan och Gävle stad hava arméförvaltningens fortifikations- och intendentsdepartement, efter chefens för Hälsinge regemente hörande, den 2 mars 1927 avgivit utlåtande samt därvid anført följande.

Arméförvaltningens fortifikations- och intendentsdepartement.

Genom det av kasernkommittén träffade preliminäravtalet om ersättning till Gävle stad för den genom 1925 års försvarsordning minskade militärförläggningen till staden hade en väsentlig förhöjning föreslagits i de till staden nu utgående avgifterna för vatten och gas till Hälsinge regemente. Enligt vad intendentsdepartementet inhämtat, vore emellertid det nuvarande priset på vatten, vilket utginge enligt det mellan ämbetsverket och staden den 28 december 1904 och den 6 mars 1905 avslutade kontraktet angående förenämnda regementes förläggning till staden, enligt nu rådande förhållanden väl lågt, och torde detsamma understiga stadens självkostnadspris. Med anledning härav och då staden givetvis komme att lida en icke obetydlig förlust genom den kaderminskning, regementet till följd av den beslutade försvarsorganisationen komme att undergå, ansåge intendentsdepartementet sig icke kunna motsätta sig den föreslagna höjningen i avgifterna för gas och vatten. Intendentsdepartementet ville dock framhålla, att, därest i ett flertal fall kompensation till städer för minskad militärförläggning skulle utgå i form av förhöjning av kontraherade pris för vatten, gas och elektrisk ström, en ökning av anslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid trupperbanden torde bliva ofrånkomlig.

Beträffande avfattningen av ifrågavarande preliminäravtal ansåge fortifikations- och intendentsdepartementen sig böra föreslå den ändringen, att i punkten om giltigheten av det för närvarande gällande kontraktet angående leverans av elektrisk energi uttrycket »alltjämt» utbyttes mot orden »dock

fortfarande», dels för att framhäva avvikelserna från den i föregående punkt träffade överenskommelsen, dels ock för att undanröja det missförstånd, som lätt kunde uppstå, att med uttrycket »alltjämt» skulle förstås »för all framtid», något som ej torde vara meningen. I övrigt hade departementen ej funnit något att erinra mot det av kasernkommittén upprättade förslaget till överenskommelse med Gävle stad om ersättning för den beslutade minskade militärförläggningen till staden.

Intendentsdepartementet finge i detta sammanhang jämväl anmäla, att sedan på departementets föranstaltande krav numera framställts mot Gävle stad om utbekommande av ett belopp av 2,195 kronor 54 öre, utgörande kronan enligt kontraktet den 28 december 1904 och den 6 mars 1905 tillkommande rabatt å de under åren 1917—1926 erlagda avgifter för vid Hälsinge regemente förbrukad gas, nämnda belopp av staden gulddits.

Departements-
chefen.

Enligt det föreliggande förslaget till överenskommelse mellan kronan och Gävle stad i anledning av att Hälsinge regemente jämlikt 1925 års härordningsbeslut undergått reducering till s. k. begränsad organisation skulle, såsom av det anförda framgår, en ändring i för staden förmånlig riktning komma till stånd i fråga om de i 1904—1905 års kontrakt angående regementets förläggning till staden stadgade grunderna för beräkning av de avgifter, som kronan har att till staden erlägga för leverans av vatten, gas samt elektrisk ström. De ekonomiska verkningar för kronan, som ett biträdande av förslaget skulle innebära, synas, enligt vad utredningen giver vid handen, icke vara av större räckvidd. Emellertid skulle det kunna ifrågasättas, huruvida i detta fall sådana omständigheter kunna anses föreligga, att kompensation överhuvud taget bör ifrågakomma. I betraktande av vad såväl kasernkommittén som arméförvaltningens fortifikations- och intendentsdepartement i ämnet anført, och efter överbägande av de olika på frågans bedömande inverkan förhållandena, har jag dock ansett mig böra förorda, att överenskommelsen biträdes från kronans sida.

Vad angår den av fortifikations- och intendentsdepartementen ifrågasatta jämkningen beträffande överenskommelsens ordalydelse, har jag icke kunnat finna densamma vara nödvändig.

På grund av vad sålunda anförts och då ärendet synes vara av beskaffenhet att böra underställas riksdagens prövning, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna förut omförmälda den 29 oktober och den 1 november 1926 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Gävle stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse (Bil. A).

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Yngvar Månsson.

Bil. A.

Med anledning av att Hälsinge regemente jämlikt 1925 års beslut i försvarsfrågan från hösten 1927 skall erhålla begränsad organisation, träffas härmed mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande, samt Gävle stad, å andra sidan, följande överenskommelse:

I det kontrakt, som den 28 december 1904 och den 6 mars 1905 upprättats mellan Kungl. Maj:t och kronan genom Kungl. arméförvaltningens fortifikationsdepartement samt Gävle stad, skola de i punkt 4 intagna bestämmelserna om skyldighet för Gävle stad att tillhandahålla Hälsinge regemente vatten, gas och elektrisk ström från och med den 1 oktober 1927 erhålla följande ändrade lydelse:

»4:o.

Staden förbinder sig att, sex månader efter skedd tillsägelse, kostnadsfritt för kronan hava till kaserntomtens gräns framdragit gas-, vatten- och avloppsledningar ävensom ledningar för elektrisk belysning samt att därefter underhålla dessa ledningar och tillhandahålla regementet dels vatten till samma pris, som större avnämare därav inom staden erlägga, dels gas och elektrisk ström till de i stadens taxor för förbrukning därav fastställda pris.»

Det kontrakt angående leverans av elektrisk energi till regementet, som nu finnes upprättat, skall alltjämt vara gällande på de i kontraktet angivna villkor.

Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade, av vilka Kungl. Maj:t och kronan erhållit det ena och Gävle stad det andra exemplaret.

Stockholm den 1 november 1926.

För kasernkommittén:

JOHAN JÖNSSON.

/Nils Berlin.

Gävle den 29 oktober 1926.

För Gävle stad:

KNUT BERGSTEN.

G. NYGREN.

Herrar Knut Bergstens och G. Nygrens egenhändiga namnteckningar bevittna:

Ale Höjer.

Greta Klasén.

Bil. B.

Kontrakt.

Sedan Kungl. Maj:t genom nådigt brev den 16 december 1904 förordnat, att Kungl. Hälsinge regemente skall förläggas till staden Gävle samt bemyndigat Kungl. arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet att med staden ingå avtal angående överlåtelse av mark till plats för kasernetablissemang m. m., har mellan Kungl. arméförvaltningen och staden Gävle träffats följande överenskommelse:

1:o.

Staden Gävle upplåter härigenom till Kungl. Maj:t och kronan utan ersättning med full äganderätt samt gravationsfritt det å härvid fogade karta med röd begränsningslinje omslutna området med därå nu befintliga byggnader och träd att användas till plats för kasernetablissemang m. m. för Kungl. Hälsinge regemente med rätt för kronan att tillträda detsamma genast efter detta kontrakts underskrivande.

2:o.

Därest det område, vilket sålunda skall till Kungl. Maj:t och kronan upplåtas, icke kan av staden för nämnda ändamål förvärvas, utan detsamma i sin helhet eller delvis måste av kronan exproprieras, skall staden ersätta kronan kostnaderna såväl för inlösen av marken som ock för expropriationsmålet utförande.

3:o.

Å den på ovanberörda karta mellan den röda begränsningslinjen och Gävleån belägna strandremsan A--B, till vilken staden bibehåller äganderätten, lägges det besvär och last till förmån för det till kronan överlätna området, att ägaren av detta senare för all framtid tillförsäkras *dels* fritt och obehindrat tillträde till och begagnande av nämnda strandremsa, *dels* rätt att fritt disponera vattnet utanför stranden för anläggning av kallbadhus och tvätthus ävensom för alla sådana ändamål, som kunna tillgodoses utan att byggnad i vattnet företages och *dels* att stranden icke må av staden eller annan med vatten- eller andra byggnader belamras.

Till säkerhet för denna servitutsrätt förbinder sig staden att uti ifrågasvarande strandremsa förskaffa kronan inteckning, gällande framför alla andra densamma möjligen vidhäftande gravationer.

4:o.

Staden förbinder sig att, sex månader efter skedd tillsägelse, kostnadsfritt för kronan hava till kaserntomtens gräns framdragit gas-, vatten- och avloppsledningar ävensom ledningar för elektrisk belysning samt att där-efter underhålla dessa ledningar och tillhandahålla regementet *dels* vatten till samma pris, som större avnämare därav inom staden erlägga, dock icke överstigande fem öre per kubikmeter, *dels* gas och elektrisk ström till de i stadens taxor för förbrukning därav fastställda pris med tio procents extra avdrag.

5:o.

Staden förbinder sig att, så långt utrymmet medgiver och mot stadgad ersättning, till vård på sitt epidemisjukhus emottaga jämväl regementet tillhörande epidemiskt sjuke värnpliktige.

6:o.

Kronan medgiver staden rätt att, i och för anläggning av bro över Gävleån från stadsparken till det till kronan upplåtna området, å detta område uppföra erforderligt landfäste, varjämte kronan, som ärnar ordna den närmast Gävleån belägna delen av nämnda område till park, tillika medgiver staden rätt att utmed stranden därstädes framdraga en parkväg, allt enligt de anvisningar Kungl. arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet för sådant fall kommer att lämna. Ävenledes medgives staden rätt att uppdämma åns vattenyta till fjorton meters höjd över nollplanet.

7:o.

Staden förbehålles rätt att å det till kronan upplåtna området framdraga underjordiska ledningar för vatten, avlopp och belysning, allt dock i enlighet med de närmare anvisningar och föreskrifter i avseende å plats, tid och sätt för ledningarnas framdragande, arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet äger meddela.

8:o.

Kronan förbinder sig att å det till kronan upplåtna området hålla öppen väg till förmedlande av vägförbindelse mellan staden Gävle och kungsladugården Wall.

9:o.

Staden medgiver, att eventuella militärovnings utan särskild ersättning få äga rum å de icke till enskilt begagnande upplåtta delar av stadens utmarker, under förbehåll likväl, att detta medgivande icke får i ringaste mån inverka på stadens fria dispositionsrätt till områdena i fråga, ävensom att stadens rätt till ersättning för den genom militärovningsarna och vad därmed äger sammanhang till äventyrs förorsakade skada bliver staden bibehållen.

10:o.

Så snart det nya kasernetablissemanget blivit färdigt och regementet dit inflyttat, samt det nuvarande militärskoleetablissemanget i Gävle därefter hunnit fullständigt utrymmas, återställer kronan kostnadsfritt till staden detta senare etablissemang med därtill hörande byggnader och områden.

11:o.

Alla erforderliga handlingar för vinnande av lagfart å ifrågavarande ägoområde, i den mån detsamma icke måste genom expropriation förvärfvas, skola av staden kronan tillhandahållas. Kostnaderna för lagfarten bestridas av kronan ensam.

Av detta kontrakt äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka Kungl. arméförvaltningen erhållit det ena samt Gävle stad det andra.

Stockholm den 28 december 1904.

För Kungl. arméförvaltningens fortifikationsdepartement:

G. C:SON BERGMAN.

C. SÖDERBAUM.

/Axel Göransson.

Gävle den 6 mars 1905.

För Gävle stad

På dess drätselkammares vägnar:

OSCAR FLENSBURG.

Oscar Lehman.

Herrar Oscar Flensburgs och Oscar Lehmans egenhändiga namnteckningar bevittna:

A. Höjer.

Knut Malmlöf.